

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΠ ΤΟΥ ΕΤΠΑ & ΤΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»
ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΜΕΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΜΟΝΑΔΑ Α₁₁

Ταχ. Δ/ση : Αεροπόρου Παπαναστασίου 34
Ταχ. Κώδικας : 11527, Αθήνα
Πληροφορίες: Αργυρή Δημοπούλου
Τηλ.: 2132142222
Fax : 210 6920437
Email: adimopoulou@mou.gr

Αθήνα, 31/03/2017
Α.Π.: οικ. 4869

Κωδικός Πρόσκλησης: 14.29.14.1
Α/Α ΟΠΣ: 1407
Έκδοση: 8/0

Προς: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

**ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗ»**

**ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΠΡΟΑΓΩΓΗ
ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)»,**

Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ

ΜΕ ΤΙΤΛΟ

**«ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥΣ
Γ' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 2.000-15.000 ι.π.) ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ
91/271/ΕΟΚ ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ Β
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ > 15.000 ι.π. ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΕ ΚΑΝΟΝΙΚΟ ΑΠΟΔΕΚΤΗ) ΠΟΥ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ 2007-2013»**

Η ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΠ ΤΟΥ ΕΤΠΑ ΚΑΙ ΤΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) με αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Δεκεμβρίου 2013 «περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006»,
2. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1300/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1084/2006,
3. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ . 63/2005 (ΦΕΚ 98 / Α / 22-04-2005),
4. Το Νόμο 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 (ΦΕΚ 265 / Α / 23-12-2014), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4328 / 2015 (ΦΕΚ 51Α/14.05.2015), το Ν. 4331 /2015 (ΦΕΚ 69Α/02.07.2015) και το Ν. 4403/2016 (ΦΕΚ 125 Α/07.07.2016) και ισχύει,
5. Το Π.Δ. υπ' αριθ. 123 (ΦΕΚ 208Α/04.11.2016) για τη μετονομασία του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης,
6. Την υπ. αρ. πρωτ. 34686 / 27-03-2015 Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού (ΦΕΚ 178 / 27-03-2015 του Τεύχους Υπαλλήλων Ειδικών Θέσεων και Οργάνων Διοίκησης Φορέων του Δημόσιου και ευρύτερου Δημόσιου Τομέα) για το Διορισμό της Ειδικής Γραμματέως στην Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Ε.Π) του ΕΤΠΑ και ΤΣ,
7. Την Υπουργική Απόφαση (ΥΑ) με αρ. 53683 / ΕΥΘΥ 459 / 18-05-2015 (ΦΕΚ 981 / Β / 28-05-2015) με την οποία ορίζεται η Διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος (Ε.Π.) «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» - Ε.Υ.Δ. Ε.Π. Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α,
8. Την Υπουργική Απόφαση με αρ. πρωτ. ΥΠΑΝΑΝ / 79473 / 30-12-2014 για την Τοποθέτηση Προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη»,
9. Την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2014) 10160 final / 18-12-2014 (CCI 2014GR16M10P001) που αφορά στην έγκριση του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020,
10. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής ένωσης (2016/C 262/01),

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

11. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός-ΓΑΚ»),
12. Την Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ),
13. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (11.1.2012) σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/С 8/02),
14. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής (11.1.2012) Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (2011) (2012/С 8/03),
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (Κανονισμός «De Minimis»),
16. Τη με αρ. πρωτ. 81986 / ΕΥΘΥ 712 / 31.07.2015 (ΦΕΚ 1822 / Β / 24.08.2015) Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης με θέμα «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων», όπως τροποποιήθηκε με την Υπουργική Απόφαση 110427/ΕΥΘΥ/1020(ΦΕΚ 3521 Β/1.11.2016),
17. Την από 03-07-2015 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ («Έγγραφο Εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020»), ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής πράξεων, όπως αυτά περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση έγγραφο,
18. Την από 24.10.2016 απόφαση της 2ης Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» 2014 – 2020 με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της 5ης εξειδίκευσης Εφαρμογής του Ε.Π – Υ.ΜΕ.ΠΕΡ.Α.Α 2014-2020,
19. Την Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) με αρ. 173729 / 12-12-2014 για την έγκριση της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014 – 2020 (ΑΔΑ: 6ΨΣΗ0-ΑΨ9),

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

20. Την με αριθ. πρωτ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με τίτλο «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΑΔΑ: 60ΝΩ4653Ο7-ΥΔ9),
21. Το υπ'αριθ. 115150/ΕΥΚΕ4023/02.11.2016 έγγραφο με τίτλο «Οδηγίες αναφορικά για την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων (με συνημμένη λίστα ελέγχου),
22. Το υπ'αριθ. 131084/ΕΥΚΕ4293/09.12.2016 έγγραφο με τις παρατηρήσεις της ΕΥΚΕ σχετικά με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων (με συνημμένο το Παράρτημα V),
23. Την με αριθ. πρωτ. οικ 2572/07.03.2016 (ΑΔΑ: ΩΗ6Θ4653Ο7-ΤΚΣ) πρόσκληση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ για την υποβολή προτάσεων πράξεων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014 – 2020, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει,

Τ Ρ Ο Π Ο Π Ο Ι Ε Ι

Την με αρ. πρωτ. οικ. 2572/07.03.2016 (ΑΔΑ: ΩΗ6Θ4653Ο7-ΤΚΣ) πρόσκληση με κωδικό 14.29.14.1 και Α/Α ΟΠΣ 1407, που αφορούσε στην υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων), προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Άξονα Προτεραιότητας Νο 14 «ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΤΣ)» του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, ως προς τα παρακάτω σημεία:

- Στο σημείο 5.2 του κεφαλαίου 5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ, στη τρίτη παράγραφο, η ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων από 31/03 /2017 γίνεται 30/06/2017,
- Στο προοίμιο της πρόσκλησης προστίθεται το απαιτούμενο θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις (α/α 10 έως και 15) καθώς και οι σχετικές εγκύκλιοι της ΕΥΚΕ/ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ (α/α 20 έως και 22)
- Στο κεφάλαιο 3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ, προστίθενται οι παράγραφοι 3.4, 3.5 και 3.6 ως εξής:
  - 3.4 Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.
  - 3.5 Έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων που αφορούν σε επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές και ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ). Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, ήτοι με ποσό ενίσχυσης που δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης. Το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης. Επιλέξιμες δαπάνες στην περίπτωση αυτή είναι οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού.

3.6 Έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων που συνιστούν ειδικές περιπτώσεις άσκησης οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες παράγουν αποτελέσματα προς το γενικό δημόσιο όφελος και δεν θα μπορούσαν να παρασχεθούν από την αγορά χωρίς την παρέμβαση του κράτους, είναι δυνατόν να συνιστούν Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξεταστούν σύμφωνα με τα κατά περίπτωση οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των ΥΓΟΣ (Απόφαση ΥΓΟΣ ή Ανακοίνωση ΥΓΟΣ ή Κανονισμός de minimis). Στις περιπτώσεις αυτές το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης του έργου προσδιορίζεται μέσω κατάλληλης χρηματοοικονομικής ανάλυσης προσδιορισμού της αντιστάθμισης, σύμφωνα με το εφαρμοζόμενο δίκαιο των ΥΓΟΣ, η οποία θα αφορά αποκλειστικά στο κόστος της απαιτούμενης υποδομής έως του ποσοστού ελλείμματος χρηματοδότησης που προκύπτει από την σχετική χρηματοοικονομική ανάλυση.

- **Στο κεφάλαιο 4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ, γίνονται οι εξής τροποποιήσεις:**

- **Η παράγραφος 4.3 αντικαθίσταται ως εξής:**

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020(ΦΕΚ 3521 Β/1.11.2016 Υπουργική Απόφαση τροποποίησης και αντικατάστασης της 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»

- **στη παράγραφο 4.5 «Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας», το υφιστάμενο κείμενο λαμβάνει αριθμηση (i) και στο τέλος αυτού προστίθενται το παρακάτω κείμενο που αποτελείται από τις παραγράφους (ii) έως και (iv):**

ii. Σε περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία τα οποία διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

αναφερόμενη Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης είναι αναγκαίο να υποβληθούν στοιχεία που συνάδουν με τα εξής:

(1) Το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές αναθέτουν μία δημόσια υπηρεσία σε έναν εσωτερικό πάροχο (ακόμη και αν είχαν την ελευθερία να αναθέσουν την υπηρεσία αυτή σε τρίτους) δεν αποκλείει ενδεχόμενη νόθευση του ανταγωνισμού. Ωστόσο, πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού αποκλείεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) μία συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε νόμιμο μονοπώλιο (που συστάθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε.),

(β) το νόμιμο μονοπώλιο δεν αποκλείει μόνο τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά και για την αγορά, υπό την έννοια ότι αποκλείει κάθε δυνατό ανταγωνιστή από το να καταστεί ο αποκλειστικός πάροχος την εν λόγω υπηρεσίας,

(γ) η υπηρεσία δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με άλλες υπηρεσίες και

(δ) ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί (λόγω κανονιστικών ή καταστατικών περιορισμών) σε οποιαδήποτε άλλη απελευθερωμένη αγορά (είτε γεωγραφική αγορά είτε αγορά προϊόντος) ή, εάν δραστηριοποιείται σε μια άλλη αγορά ανοικτή στον ανταγωνισμό, αποκλείεται η διεπιδότηση, γεγονός που προϋποθέτει ότι χρησιμοποιούνται ξεχωριστοί λογαριασμοί, κατανέμονται δαπάνες κα έσοδα με κατάλληλο τρόπο και η δημόσια χρηματοδότηση που παρέχεται για την υπηρεσία και υπόκειται στο νομικό μονοπώλιο δεν μπορεί να ωφελήσει άλλες δραστηριότητες.

(2) Εφόσον αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί, τότε πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση του ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Ειδικότερα, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυνοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη – μέλη.

iii. Σε περίπτωση που μια πράξη χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός») και για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Επιπλέον, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εν λόγω Κανονισμό, στην περίπτωση που μια πράξη εξετάζεται στο πλαίσιο του ΓΑΚ, οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να υποβάλλουν τεκμηρίωση που να διασφαλίζει ότι οι τοπικές υποδομές που θα κατασκευαστούν τίθενται στη διάθεση των χρηστών ανοικτά, με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις και ότι η τιμή που χρεώνεται για τη χρήση ή την πώληση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς.

(iv) Σε περίπτωση που το σύνολο ή μέρος της πράξης αποτελεί ΥΓΟΣ για τη διενέργεια της χρηματοοικονομικής ανάλυσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι οδηγίες για τον προσδιορισμό της αντιστάθμισης για την εκτέλεση ΥΓΟΣ που αναφέρονται στην Απόφαση 2012/21/ΕΕ ή την Ανακοίνωση 2012/С 8/03, κατά περίπτωση.

- **Στο κεφάλαιο 5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ, στη παράγραφο 5.3, στο τέλος της παραγράφου «ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΓΓΡΑΦΟΥ», προστίθεται ως επί πλέον υποχρεωτικό έγγραφο:**

- λίστα ελέγχου κρατικής ενίσχυσης όσον αφορά τα παρακάτω:

και στη συνέχεια προστίθεται το παρακάτω κείμενο :

Α. Για δράσεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση τα εξής στοιχεία:

Εθνική νομοθεσία βάσει της οποίας καταδεικνύεται ότι οι εν λόγω υποδομές αποτελούν «φυσικό μονοπώλιο», καθώς έχει ανατεθεί μόνο στους εν λόγω φορείς η αρμοδιότητα κατασκευής των σχετικών έργων. Η προσκόμιση της εθνικής νομοθεσίας πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης περί απουσίας άμεσου ανταγωνισμού για τις συγκεκριμένες υποδομές και περί αμελητέας ιδιωτικής χρηματοδότησης στον τομέα των υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Όσον αφορά στην προϋπόθεση περί υποδομής που δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της, είναι αναγκαίο από τις αιτήσεις χρηματοδότησης και τα συνοδευτικά έγγραφα να διασφαλίζεται ότι τα προς ένταξη έργα εξυπηρετούν μια γεωγραφική περιοχή στο σύνολό της, προκειμένου να παρέχονται οφέλη για το σύνολο της κοινωνίας και να διασφαλίζεται η αποτροπή της εύνοιας συγκεκριμένης επιχείρησης ή κλάδου δραστηριότητας.

Β. Για δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στο Παράρτημα V – Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων ΓΑΚ, προκειμένου να εξεταστεί η εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Γενικού και Ειδικού Μέρους του ΓΑΚ και ειδικότερα σε ότι αφορά:

- Τήρηση ή μη των σωρευτικών προϋποθέσεων ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης (επιχείρηση που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, οικονομικό πλεονέκτημα, προνομιακή μεταχείριση, κρατικοί πόροι,

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

νόθευση ανταγωνισμού & διατάραξη ενδοκοινοτικού εμπορίου).

- Τεκμηρίωση του χαρακτήρα κινήτρου, με υποβολή των στοιχείων που ζητούνται στο Παράρτημα V (κεφ.Α, παρ. 5), καθώς και με βεβαίωση του δικαιούχου ότι δεν είχε γίνει έναρξη εργασιών (υπό την έννοια του αρθρ. 2, εδ. 23 του ΓΑΚ) της προτεινόμενης πράξης πριν την υποβολή αίτησης χρηματοδότησης από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους σε οποιαδήποτε προγραμματική περίοδο.
- Αποκλεισμό των προβληματικών επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων στις οποίες αφορά ο κανόνας Deggendorf, με υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης ότι δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη και ότι η πρόταση δεν αφορά σε ad hoc ενίσχυση υπέρ μιας τέτοιας επιχείρησης, καθώς και υποβολή των αναγκαίων δικαιολογητικών για τον αποκλεισμό προβληματικής επιχείρησης.
- Αποκλεισμό των μέτρων ενισχύσεων που παραβιάζουν το δίκαιο της Ένωσης, με υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης ότι δεν συντρέχουν οι περιοριστικοί λόγοι του Παραρτήματος V (κεφ.Α, παρ.3).
- Τεκμηρίωση της μη σώρευσης ενισχύσεων (Παράρτημα V, κεφ.Α, παρ.7), λαμβάνοντας υπόψη ότι δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιοδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή, καθώς και λοιποί περιορισμοί που περιγράφονται στο Παράρτημα V.
- Αποδοχή της δημοσίευσης στοιχείων για την ενίσχυση με υποβολή δήλωσης αποδοχής της δημοσίευσης στοιχείων για κάθε χορήγηση μεμονωμένης ενίσχυσης που υπερβαίνει τα 500 000 ευρώ (Παράρτημα V, κεφ.Α, παρ.8).

Επιπλέον, για τις δράσεις που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης και θα εξετασθούν στο πλαίσιο του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, είναι απαραίτητο να περιέχεται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση χρηματοοικονομική ανάλυση στην οποία οι επιλέξιμες δαπάνες για το έργο ή το τμήμα του έργου που εξετάζεται ως κρατική ενίσχυση περιορίζονται στις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης. Σε περίπτωση που για τον προσδιορισμό του ποσού/έντασης ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το έλλειμμα χρηματοδότησης που προσδιορίζεται μέσω χρηματοοικονομικής ανάλυσης, πρέπει κατά τη διάρκεια ζωής του έργου να προκύπτουν λειτουργικά έσοδα μεγαλύτερα ή ίσα από τις λειτουργικές δαπάνες.

Η ΕΥΔ διατηρεί το δικαίωμα, κατά την κρίση της, να ζητήσει την υποβολή διευκρινίσεων για την τεκμηρίωση κάθε περίπτωσης ή/και για τη δημιουργία φακέλου κοινοποίησης προς την Ε.Ε., εφόσον αυτό κριθεί απαιτητό.

Γ. Για δράσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο των Υπηρεσιών Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος (ΥΓΟΣ) πρέπει να προσκομιστεί στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση έκθεση τεκμηρίωσης που περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τον πάροχο της ΥΓΟΣ και το κανονιστικό πλαίσιο από το οποίο προκύπτει ότι έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα για τη χορηγούμενη ΥΓΟΣ.
- Την τεκμηρίωση της συγκεκριμένης ΥΓΟΣ. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για να τεκμηριωθεί μια δράση ως ΥΓΟΣ πρέπει να αποδεικνύεται ότι: α) απευθύνεται σε πολίτες και αποβλέπει στο συμφέρον του

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

κοινωνικού συνόλου, β) εξυπηρετεί τους ειδικούς στόχους που συνδέονται με την προστασία της Δημόσιας Υγείας και την ποιότητα των εδαφικών συστημάτων, γ) παρέχεται σε συνθήκες έλλειψης ή μη ικανοποιητικής ανάπτυξης της σχετικής αγοράς, δ) η υλοποίηση της δράσης με ίδιους πόρους του δικαιούχου θα είχε ως αποτέλεσμα την υπερβολική αύξηση των τελών προς τους πολίτες (που θα εξυπηρετούνται από τη δράση), γεγονός μη αποδεκτό από κοινωνική άποψη και ε) ο πάροχος της ΥΓΟΣ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα για την παροχή της.

- Αναλυτική παρουσίαση του φυσικού αντικείμενου και των επιμέρους τμημάτων της υποδομής.
- Τη διάρκεια ανάθεσης της ΥΓΟΣ μετά την ολοκλήρωση της σχετικής υποδομής, λαμβάνοντας υπόψη και το αντίστοιχο κανονιστικό πλαίσιο καθορισμού της (Απόφαση ΥΓΟΣ ή Ανακοίνωση ΥΓΟΣ ή Κανονισμός de minimis ΥΓΟΣ).
- Τη γεωγραφική περιοχή που συνδέεται με την ΥΓΟΣ.
- Χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό της αντιστάθμισης που χορηγείται για την παρεχόμενη ΥΓΟΣ που περιλαμβάνει τις ακριβείς παραμέτρους που ελήφθησαν υπόψη για τον προσδιορισμό της χορηγούμενης αντιστάθμισης καθώς και περιγραφή του μηχανισμού ελέγχου της υπεραντιστάθμισης. Η αντιστάθμιση πρέπει να περιορίζεται στο μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση υποχρέωσης παροχής της καθορισμένης Υ.Γ.Ο.Σ., λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός εύλογου κέρδους. Εφόσον η χρηματοοικονομική ανάλυση που συνοδεύει το έργο προβλέπει ποσοστό κέρδους, αυτό θα θεωρείται εύλογο εφόσον δεν υπερβαίνει το σχετικό διατραπεζικό επιτόκιο συν 100 μονάδες βάσης. Το σχετικό διατραπεζικό επιτόκιο είναι εκείνο του οποίου η λήξη και η διάρκεια αντιστοιχούν στη λήξη και τη διάρκεια της πράξης ανάθεσης. Η αντιστάθμιση για την παρεχόμενη Υ.Γ.Ο.Σ. θα αφορά αποκλειστικά στο κόστος της απαιτούμενης υποδομής έως του ποσοστού ελλείμματος χρηματοδότησης που προέκυψε από την σχετική χρηματοοικονομική ανάλυση.
- Στοιχεία ότι η κατασκευή της υποδομής θα υλοποιηθεί μέσω ανοιχτής διαγωνιστικής διαδικασίας βάσει της Οδηγίας 2012/24/ΕΚ.

- **Στον πίνακα των συνημμένων εγγράφων προστίθενται τα εξής:**

1. *Υπουργική Απόφαση 110427/ΕΥΘΥ/1020(ΦΕΚ 3521 Β/1.11.2016) τροποποίησης και αντικατάστασης της 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 Υπουργικής Απόφασης «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014 – 2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»*
2. *Υπ' αριθ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης με τίτλο «Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΑΔΑ: 60ΝΩ2465307-ΥΔ9)*
3. *Υπ' αριθ. 115150/ΕΥΚΕ4023/02.11.2016 έγγραφο με τίτλο «Οδηγίες αναφορικά για την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των κρατικών ενισχύσεων (με συνημμένη λίστα ελέγχου)*
4. *Υπ' αριθ. 131084/ΕΥΚΕ4293/09.12.2016 έγγραφο με τις παρατηρήσεις της ΕΥΚΕ σχετικά με το πλαίσιο κρατικών ενισχύσεων για έργα υποδομών συλλογής και επεξεργασίας λυμάτων (με συνημμένο Παράρτημα V)*

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

5. Παράρτημα V -Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός - ΓΑΚ)

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στην με αριθ. πρωτ. οικ 2572/07.03.2016 (ΑΔΑ: ΩΗ6Θ465307-ΤΚΣ) πρόσκληση όπως ισχύει.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για πληροφορίες σχετικά με την τροποποίηση της πρόσκλησης μπορείτε να απευθύνεστε στη Μονάδα Απ της ΕΥΔ/ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ, κα Αργυρή Δημοπούλου, τηλ.: 213.214.2222, e-mail : adimopoulou@mou.gr , και κ. Βασίλειο Κλωτσοτύρα, τηλ. 213.214.2232, e-mail : yklotsotyras@mou.gr.

Περαιτέρω πληροφορίες για την τροποποίηση της πρόσκλησης βρίσκονται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις: <https://www.espa.gr/el/Pages/Proclamations.aspx> και www.ymeperaa.gr. Οι ανωτέρω δικτυακοί τόποι αποτελούν βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτούς κάθε σχετική πληροφορία.

Η Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. ΕΤΠΑ & ΤΣ

Ευγενία Φωτονιάτα

Εσωτερική διανομή:

Μονάδες Α, Απ, Βπ1, Βπ3.

Κοινοποίηση:

1. Γραφείο κ. Ε. Φωτονιάτα, Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών Ε.Π. του ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής
2. Εθνική Αρχή Συντονισμού ΕΣΠΑ, Νίκης 10, 10563 Αθήνα
3. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού της Εφαρμογής (Ε.Υ.Σ.Ε.), Νίκης 10, 10563 Αθήνα

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ταμείο Συνοχής

